Tõssi on kûl, et iggaûks, kes omma põldo hakkab uut modi prukima, peab ennam tööd teggema ja waewa näggema, kui ennemuiste, wanna wisi järrel, ja isseärranis on härjapea-kûnd rânk kûl; agga kes tahhab kossuda, se ei pea mitte waewa põlgama, ja pûhha kirri ûtleb (II. Tessal. 3 p. 10 s.) Kes ei tahha tööd tehha, se ei peagi mitte sõma. Kûssi agga, kas ûkski tark põllomees weel tahhab uest wisist tagganeda, kui kord hakkand sedda prukima. Kûl sa siis tunned, kas temmast kasso tulleb. Seie kohta on Kunninga Salomoni sannad (Õpp. sann. 28 peat. 19 s. ja 24 p. 30 s.) õiete ommased, ja tulleksid igga põllomehhele tihti mele tulletada: Kes omma maad harrib, saab leiba kûl. Ma lâksin laisa mehhe põlust mõda, ja wata, seâl ollid ûlleûldes ohhakad tousnud ja nõggesed ollid sedda katnud. Kui ma sedda näggin pannin ma tähhele; ma waatsin ja wõtsin õppetust sest.

Kes omma tõga korralisel wisil tahhab toime sada, se pango ka aega tähhele, et igga tõ saaks parrajal aial ettewalmistud ja tehtud. Sellepärast tahhan minna igga mehhele, ja isseärranis moisatõ sundiattele juhhatamisseks, maiapiddamisse ja põllo-tõ kallendrit ûllespanna, omma arro järrel, ja keige ennamiste sedda mõda, kui ûks õppind maiamees, Kurro Herra Jerwamaalt, C. von Maydell, sedda on wâljaarwanud. Se peab igga tööd mele tulletama, millal sedda hakkatakse ja keik tarwidust selle kohta ettewalmistakse. Hakkame Jûrrikuust peâle, sest et siis põllo-tööd allutakse. Igga ku peâle arwame nelli nâddalat. Neid päiwi, mis ûllejooksewad, woib igga tark maia-mees isse omma arro järrel ârratassuda:

Aprili- ehk Jûrri-ku.

1 Nâddal.

Keik heinad, õlled ja põhhud, mis weel alles on, weetakse latto. — Kipsi-kiwwid tautakse peneks ja jahwatakse jahhuks. — Jahho ja tangud, mis suwweks tarwis, jahwatakse walmis. — Honete ehhitamist ja parrandamist walmistakse ette. — Kirwed, saed, mûrimisse-kellad ja kastid, haamrid, labbidad ja raud-kangid, nõrid ja naelad, wadetakse ûlle, mis pudub murretsetakse paigale, mis wiggane parrandakse ârra. — Sûtte warra, seppise tõ kohta, põlletatakse walmis. — Keik põllotõ riistad, adrad, âkked ja trullid, kârrud, wankrid, korwid ja kûlwi-mattid, katsutakse lâbbi ja kohhendakse ârra. — Sõnnikud weetakse kartuhwli-, suwwi-nisso- ja kurre-herne-Ma peâle, ning ka rohhoaedadesse. — Aia- ja wârrawa-puid tehhakse walmis. — Maia-tõ kohta: walmistakse keik ette, et louendid, lõnga ja niti plekida. Keik tuhka, mis suwweks tarwis lähhâb, korjatakse kokko ja pannakse kuiwalt seisma. Tõrred, ramid ja kangapulgad pannakse walmis ja kohhendakse ârra. Kewwadist sepi kedetakse. — Nuumharja-lihha suwwiseks tarwidusseks solatakse ja pannakse jäakeldrisse seisma.

2 Nâddal.

Keik tööd lõppetatakse, mis ehk esimesest nâddalast järreljânud. — Härjapâid kûlwatakse rukki-orrakse peâle, kui Ma kannab, ja semet seggatakse kipsi-jahhoga poleks. — Turgi-kaerad tehhakse mahha, agga weel ei kûnta. — Rukki- ja härjapea-kõrre Maad, mis süggise kûntud, äästatakse, kui põld kuiwaks sanud, ja se tõ süggise teggematta jânud. — Sõti kûntakse, teesid ja neid kohte põldudes, mis süggise kûndmatta jä-

Ma-rahwa Kalender 1845, lk. 14